

Communicatie, leefstijlen en participatie

Dit hoofdstuk gaat over communicatie, leefstijlen en participatie. In paragraaf 1.1 leest u de resultaten van de onderzoeken die in 2013 zijn gedaan naar communicatie en participatie. In paragraaf 1.2 vindt u de informatie over de uiteenlopende leefstijlen van de Houtenaren. Tot slot leest u in paragraaf 1.3 over de beweging die is ingezet van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie.

1.1 Onderzoek naar communicatie en participatie 2013

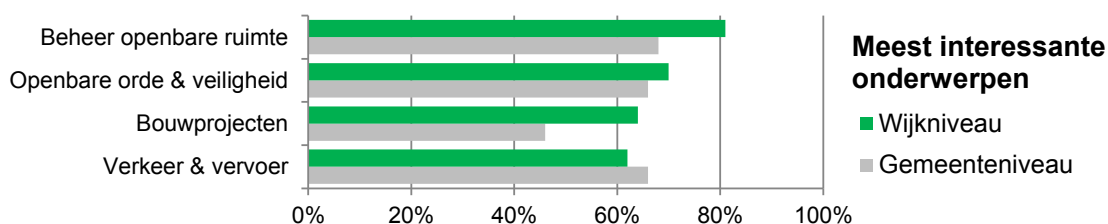
In november-december 2013 is de burgerpanelenenquête over communicatie uitgevoerd. Met deze tweejaarlijkse enquête houdt de gemeente Houten de vinger aan de pols wat betreft de behoeften, wensen en tevredenheid van inwoners van Houten ten aanzien informatievoorziening en participatie. De resultaten worden gebruikt om het communicatiebeleid waar nodig bij te sturen en aan te passen.

Ten opzichte van het vorige onderzoek in 2011 is een aantal verschillen zichtbaar, maar zijn de voorkeuren en het gedrag van Houtenaren op het gebied van communicatie grosso modo niet wezenlijk veranderd. De volgende veranderingen kwamen wel naar voren:

- De bekendheid met en het aantal lezers van digitale nieuwsbrieven is toegenomen. Inwoners vinden deze brieven vaak een geschikt kanaal om gemeentelijk nieuws te ontvangen.
- www.houten.nl heeft iets meer unieke bezoekers getrokken en bezoekers vinden vaker de gewenste informatie.
- Het gebruik van social media is sterk toegenomen (in het algemeen – niet specifiek m.b.t. de gemeente) en inwoners lijken ook iets vaker te verwachten dat de gemeente hier aanwezig is.

Er is veel interesse in informatie over de gemeente

Uit het onderzoek komt naar voren dat vrijwel alle Houtenaren zijn geïnteresseerd in informatie over de gemeente Houten. De onderwerpen die hen het meest interesseren, zijn:

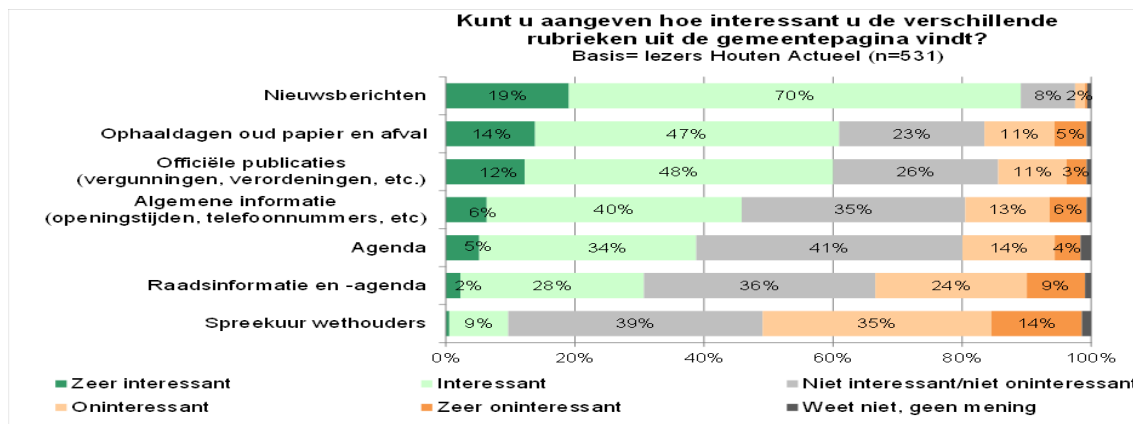
De informatiebehoefte is op gemeenteniveau iets anders dan op wijkniveau: beheer van de openbare ruimte en bouwprojecten spelen op wijkniveau nog meer dan op gemeenteniveau. Voor de onderwerpen sport & recreatie, kunst, cultuur & uitgaan en onderwijs, zorg & welzijn is daarentegen juist meer interesse voor informatie op gemeenteniveau dan op wijkniveau.

Huis-aan-huisbladen zijn belangrijke bron voor nieuws over de gemeente

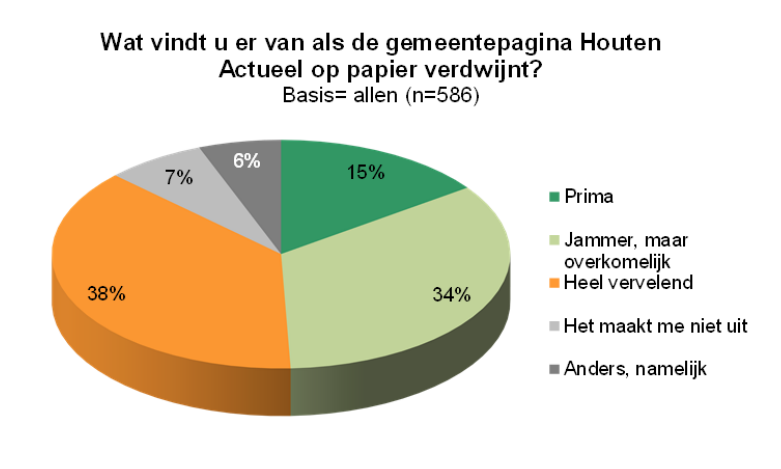
Houtenaren volgen het gemeentelijke nieuws voornamelijk via de huis-aan-huisbladen Houtens Nieuws ('t Groentje) en via Trefpunt Houten. Veel inwoners vinden deze bladen zeer geschikt om op de hoogte te blijven van gemeentelijke ontwikkelingen. Houtens Nieuws wordt door vrijwel alle inwoners gelezen (94%) en overall goed gewaardeerd. Het Houtens Nieuws krijgt gemiddeld het rapportcijfer 7,6. Het bereik en de waardering van Trefpunt Houten zijn wat lager; 74% leest het Trefpunt en de waardering is gemiddeld een 6,6.

Meeste inwoners willen niet dat de papieren versie van Houten Actueel verdwijnt

De gemeentepagina Houten Actueel uit het Houtens Nieuws is ook bij vrijwel alle Houtenaren bekend. Zij wordt goed gelezen en goed gewaardeerd (gemiddeld cijfer 7,1). Vooral rubrieken met nieuwsberichten, ophaaldagen van oud papier en afval en officiële publicaties zijn interessant voor de lezers.

De digitale versie van Houten Actueel via www.houten.nl is nog niet bij iedereen bekend en wordt weinig bekeken. De meerderheid van de Houtenaren (72%) zou het jammer of zelfs vervelend vinden als de papieren versie van Houten Actueel zou verdwijnen en alleen nog maar digitaal beschikbaar zou zijn. Zij vinden dat deze informatie ook toegankelijk moet zijn voor inwoners die geen internet tot hun beschikking hebben en denken dat dit een drempel vormt om het gemeentelijke nieuws te volgen.

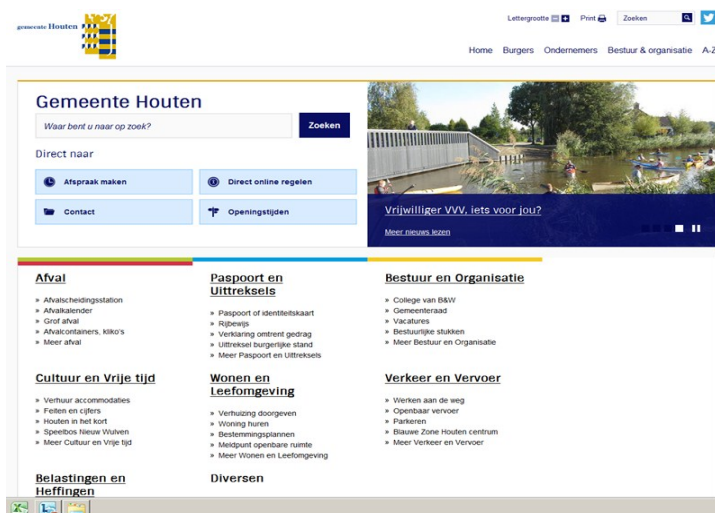

Gemeentewebsite wordt goed bezocht, de waardering is een 7-min

De website www.Houten.nl is de meest gebruikte plek om informatie te zoeken over de gemeente. Wanneer expliciet naar het bezoek van de website wordt gevraagd, blijkt 87% de site in 2013 de website te hebben bezocht. Het aandeel bezoekers is het laagst onder 65-plussers (77%).

Samen met de huis-aan-huis bladen (voor nieuws) zien de inwoners de website als het meest geschikte kanaal voor gemeentelijke informatie. De meerderheid van de bezoekers heeft afgelopen jaar één of meerdere keren de site bezocht. De website wordt vooral bezocht voor praktische informatie, zoals openingstijden of contactgegevens. Daarnaast bekijken veel bezoekers ook actuele informatie, zoals (bouw)werkzaamheden en nieuwsberichten. Houtenaren zijn redelijk tevreden over www.houten.nl. Gemiddeld geven zij het medium het rapportcijfer 6,9. Vooral de zoekfunctie en de menu-indeling van de website kunnen volgens veel bezoekers echter nog beter.

Inmiddels is de gemeentelijke website precies op deze punten aangepast. Sinds februari 2014 beschikt de site over een nieuwe vormgeving en een aangepaste zoekmachine. De site maakt bovendien gebruik van responsive design. Dit betekent dat het beeld zich aanpast aan het medium waarmee je het bekijkt (computer, tablet of smart Phone). Hieronder een afbeelding van de verbeterde website:

Nieuwe website www.houten.nl

Gebruik en waardering andere communicatiemiddelen varieert

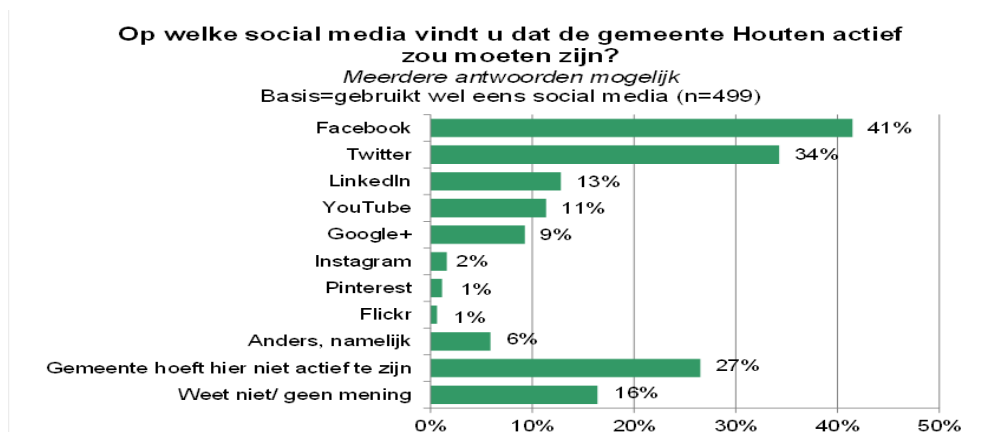
Van de overige communicatiemiddelen die de gemeente gebruikt zijn de bewonersbrieven, nieuwsbrieven/folders en elektronische informatieborden langs de rondweg het best bekend en meest gebruikt. De inwoners beoordelen de bewonersbrieven en folders als ruim voldoende en vinden dit ook een goede manier om door de gemeente op de hoogte te worden gebracht van gemeentelijke informatie. De elektronische informatieborden worden wat minder gewaardeerd. Ongeveer de helft van de Houtenaren heeft interesse in een app waarbij gebruikers berichten ontvangen. Bijvoorbeeld bij promotionele acties in een bepaald deel van de gemeente.

Social media nog weinig gebruikt voor informatie over de gemeente

De social media kanalen die de gemeente inzet (zoals Twitter, Facebook) zijn nog weinig bekend en worden weinig gebruikt. Dit terwijl de meeste Houtenaren wel actief zijn op social media. Houtenaren zijn vooral regelmatig te vinden op Facebook. En veel inwoners maken ook wel eens gebruik van YouTube of LinkedIn. Zij gebruiken social media vooral om op de hoogte te blijven van wat familie, vrienden en bekenden doen of om op de hoogte te blijven van nieuws of andere informatie.

Ongeveer de helft van de Houtenaren vindt dat de gemeente actief zou moeten zijn op social media. Al hebben andere kanalen vaker de voorkeur om geïnformeerd te worden door de gemeente. Facebook en Twitter worden als meest passende social media gezien voor de gemeente. Inwoners verwachten hier vooral actuele informatie te krijgen, bijvoorbeeld over calamiteiten, wegwerkzaamheden en gemeentebestuur. Tweede derde (68%) van de gebruikers van social media verwacht dat de gemeente binnen een dag reageert op berichten op social media.

Jongere Houtenaren (18 tot 44 jaar) verwachten vaker dan gemiddeld van de gemeente dat deze actief is op Facebook (50%) en Twitter (45%).

Veel interesse in participatie bij beleid, mits dit laagdrempelig is

Bijna alle ondervraagde Houtenaren staan er voor open om betrokken te worden bij de ontwikkeling van beleid van de gemeente Houten. Zij willen vooral graag meedenken bij projecten over de eigen wijk. Maar ook bij projecten die de gehele gemeente betreffen. Onderwerpen die hierbij het meest aanspreken zijn dezelfde als waar inwoners ook in het algemeen het meest in geïnteresseerd zijn: beheer van de openbare ruimte, verkeer & vervoer en openbare orde & veiligheid.

Inwoners worden het liefst betrokken via laagdrempelige methodes, zoals het Burgerpanel of een enquête. In de afgelopen twee jaar heeft een derde van de Houtenaren deelgenomen aan één of meerdere participatiemogelijkheden (afgezien van de onderzoeken). De meeste participatiemogelijkheden zijn redelijk bekend.

Conclusies en verbeterpunten

Uit het onderzoek zijn een aantal conclusies en verbeterpunten voortgekomen.

Houten Actueel combineren met website en aanvullen met digitale nieuwsbrief.

De gemeente overweegt om de informatie in Houten Actueel meer te beperken tot actuele nieuwsberichten en publicaties. Voor verdere informatie kan men naar de website verwijzen. In feite gebeurt dit al regelmatig, maar het zou nog vaker kunnen.

De bekendheid en gebruik social media kanalen vergroten.

De bekendheid en het bereik van de social media kanalen van de gemeente is nog laag. Deze media lijken voornamelijk vooral geschikt om aanvullend in te zetten naast de traditionele communicatiekanalen, bijvoorbeeld bij actuele nieuwsberichten. In social media berichten kan worden doorverwezen naar de website of andere kanalen, waar meer informatie kan worden gevonden.

Goede webcare is belangrijk bij aanwezigheid op social media

Als de gemeente actief is op social media, verwachten burgers automatisch dat de gemeente hier snel reageert op hun vragen en opmerkingen. Het is daarom belangrijk om duidelijk te maken wat inwoners wel en niet kunnen verwachten bij deze media. Te veel verschillende kanalen/accounts zou daarnaast kunnen leiden tot versnippering van informatie.

Verdere inzet digitale nieuwsbrieven

De digitale nieuwsbrieven lijken goed aan te slaan. Deze kunnen nog verder onder de aandacht worden gebracht. Inwoners moeten dan de mogelijkheid krijgen zich te abonneren op voor hen interessante onderwerpen.

Kansen voor gemeente-app

Inwoners hebben interesse voor een app met lokale informatie vanuit de gemeente. De ontwikkeling van zo'n app vraagt echter om een behoorlijke investering. De vraag is of zich dat nu voldoende terugverdient. Mogelijk kan in de toekomst worden aangesloten op formats die landelijk worden ontwikkeld.

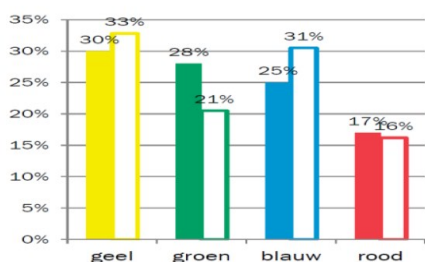
Communicatiemiddelen afstemmen op doelgroep en mediagebruik

Aangezien lang niet alle inwoners dezelfde media gebruiken, blijft het van belang om bij informatie die breed gecommuniceerd moet worden, diverse kanalen in te zetten. Houten Actueel is daarbij vooralsnog het medium met het grootste bereik.

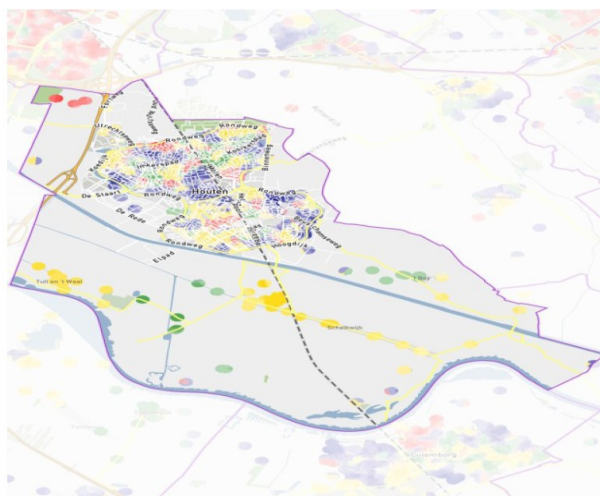
De gemeente deed in 2013 ook weer mee aan de benchmark Burgerparticipatie. In de benchmark kunnen deelnemers hun waardering geven voor realisatiekracht, mate van invloed, kwaliteit van samenwerking en professionaliteit van de inrichting van het proces. Dit jaar werden vier projecten beoordeeld. Energiesprong Houten scoorde gemiddeld het rapportcijfer 6,7, Campagne brommeroverlast een 6,5, Ombuigingen 2014 een 7 en Toekomstvisie Houten 2025 een 6,9.

1.2 De betekenis van leefstijlen voor participatie en communicatie

In 2013 is ook onderzoek gedaan naar de leefstijlen van de inwoners van Houten. Volgens de classificatie van bureau SmartAgent heeft ieder mens een dominante belevingswereld, te typeren als rood, geel, blauw of groen. In Houten wonen relatief veel mensen met een gele of blauwe leefstijl.

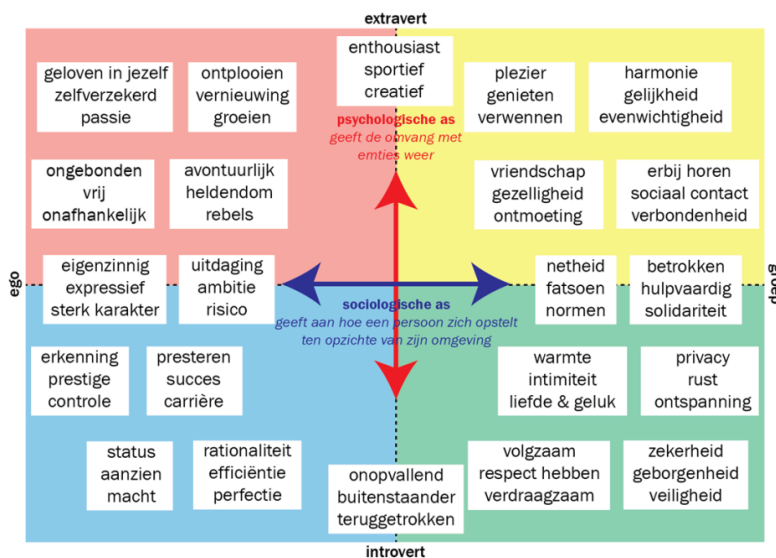

Relatieve dominanties per wijk:
Noord-West/ Zuid-Oost = blauw
Noord- West = rood
Zuid-West = geel
Noord-Oost = groen
Buitengebied = geel en groen

Bron: SmartAgent; Toolkit Leefstijlen 2012

Leefstijlen zeggen iets over de (psychologische) behoeften en drijfveren van mensen en de wijze waarop ze naar de wereld kijken. De leefstijlen onderscheiden zich van elkaar op twee dimensies. De eerste dimensie maakt een onderscheid tussen mensen die gericht zijn op de groep of juist op de eigen persoon. De tweede dimensie maakt onderscheid tussen mensen die gemakkelijk emoties tonen en contact maken, en mensen die juist hun emoties onderdrukken en minder snel contact maken. Als we deze twee dimensies kruisen ontstaan er vier kwadranten: de belevingswerelden die we aanduiden met de kleuren rood, geel, blauw en groen. Ieder mens kent een dominantie voor één van deze 4 belevingswerelden. Zo kunnen we spreken van vier groepen mensen. Elk groep wordt gekarakteriseerd door bepaalde waarden, normen en gedrag.

Bron: SmartAgent; Toolkit Leefstijlen 2012

De kleuren zeggen ook iets over de houding die men verwacht van de overheid. En over de wijze waarop men als participant aanspreekbaar is en in zijn of haar kracht gezet kan worden. Rode mensen hechten er bijvoorbeeld aan dat de overheid bijdraagt aan het vergroten van onderling respect en aandacht heeft voor zwakkeren. Zij zien zichzelf graag gezien als ambassadeurs en pioniers voor het aanjagen en adopteren van nieuwe initiatieven. Blauwe mensen vinden dat de overheid vooral efficiënt moet werken en zorgen voor een solide economische basis. Zelf beschikken zij vaak over kennis en capaciteiten die de levensvatbaarheid en haalbaarheid van nieuwe ideeën kunnen versterken. Gele mensen verwachten van de overheid dat deze betrokkenheid en solidariteit bevordert. Zelf hebben ze vaak een groot informeel netwerk waarbinnen ze voor verspreiding en draagvlak van nieuwe ideeën kunnen zorgen. Groene mensen vinden dat de overheid vooral moet zorgen voor sociale zekerheid en veiligheid. Zelf staan zij, door hun kritische blik en bezorgdheid borg voor het onder de bevolking laten aansluiten en verankeren van nieuwe ideeën.

Het is belangrijk om in de benadering en de wijze van communicatie op de behoeften van de diverse kleuren aan te sluiten. Hierdoor kan in het contact tussen burger en gemeente een betere matching ontstaan.

1.3 Van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie

Burgerparticipatie gaat over initiatieven die tot doel hebben dat de gemeente samen met de inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers in een open wisselwerking beleid ontwikkelt en uitvoert. Het is van belang dat de gemeente belanghebbenden in een zo vroeg mogelijk stadium betreft. Zowel bij de voorbereiding en bepaling als bij de beoordeling van beleid.

Zo keken we er jaren tegenaan. De gemeente als initiatiefnemer en regievoerder. De inwoners, bedrijven en maatschappelijk instellingen als partijen die vanwege draagvlak betrokken moesten worden. Maar de rol tussen overheid en inwoners verandert. Zeker als het gaat om vraagstukken op het gebied van zorg, leefbaarheid en veiligheid. Dit kan de gemeente het niet meer allemaal alleen oplossen. Zij wordt steeds meer afhankelijk van de plannen en de inzet van de samenleving.

Bewegen van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie

Gelukkig nemen steeds meer (groepen) inwoners verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de samenleving als geheel. Mede onder invloed van internet en social media weten mensen elkaar makkelijker te vinden. Zij zijn beter geïnformeerd en organiseren zich in steeds weer nieuwe en andere initiatieven en samenwerkingsverbanden. Ook bedrijven begeven zich steeds vaker op het maatschappelijk domein.

Houten heeft op dit punt een goede Ausgangssituation. Zij heeft een betrokken, hoog opgeleide, digitaal actieve bevolking en goed georganiseerde ondernemersverbanden. Daarnaast kent het een schaalgrootte waarbij de lokale instellingen elkaar én de gemeente nog goed weten te vinden. Denk aan een voorbeeld als de Krachtfabriek. En aan de Houtense Helden die zich inzetten voor het centrumgebied De Slinger. Partijen als deze stellen zich op als initiatiefnemer en regievoerder. De rol van gemeente wordt meer en meer die van ondersteuner. Daardoor zou het logisch zijn om in de toekomst niet meer te spreken over burgerparticipatie maar over overheidsparticipatie.

Ruimte voor initiatief aan De Slinger

De afgelopen 10 jaar onderging het Centrum van Houten een metamorfose. Een stukje ligt er nog wat stilletjes bij. Dat is het gebied aan De Slinger. In 2013 is een nieuwe stap gezet in de ontwikkeling. Maar dan met een andere aanpak dan we in Houten tot nu toe gewend zijn. En dat betekent ook wat voor de aanpak van de communicatie en participatie.

Er waren al plannen voor De Slinger in voorbereiding. Maar de slechte situatie op de vastgoedmarkt en bezuinigingen gooiden roet in het eten. Daarom koos het gemeentebestuur voor een gefaseerde ontwikkeling. Onder het motto: 'liever later goed, dan nu matig' werd besloten eerst woningbouw bij de Regenbooglocatie te realiseren (want dat levert geld op) en later pas een cultuurplein De Slinger.

Toch wilde het gemeentebestuur op de korte termijn meer reuring op de Slinger. Zij hoopte daarbij op initiatieven vanuit de samenleving. De Coöperatie Houtense Helden meldde zich. Deze groep betrokken Houtenaren werkt vanuit het idee dat cultuur en creativiteit belangrijk zijn voor de sociale binding en ontwikkeling van Houten. Zij willen graag initiatieven ontwikkelen in het oude leegstaande politiebureau en de directe omgeving. De gemeente omarmt hun plan, omdat zij ruimte wil geven aan initiatieven van inwoners.

De Houtense Helden kregen afgelopen maart de sleutel van het oude politiebureau overhandigd. Het beheer van het pand en de directe omgeving is nu in hun handen.

Andere manier van werken

De gemeente kiest bij De Slinger voor een andere aanpak van de gebiedsontwikkeling. Het belangrijkste verschil met vroeger is dat we nu geen blauwdruk voor de toekomst hebben. 'Organisch ontwikkelen', zoals dat in vaktermen heet. De planning en de uitkomst staan niet vast. Het eindresultaat gaat geleidelijk ontstaan door de inzet van inwoners, organisaties en investeerders.

De gemeente geeft op De Slinger letterlijk en figuurlijk ruimte aan ideeën en plannen van inwoners. De eindgebruikers krijgen een belangrijke rol. De gemeente is vooral ondersteunend aan zet. Dat betekent voor bestuurders en ambtenaren dat ze meer werken vanuit vertrouwen, spelregels en grenzen en minder vanuit dwingende regelgeving.

Politiebureau in handen van Houtense helden

Communicatie en participatie

Die nieuwe rol van initiatiefnemers en gemeente heeft ook gevolgen voor de communicatie en participatie met omwonenden en met nieuwe bewoners en kopers. In de gebiedsontwikkeling op De Slinger ligt veel verantwoordelijkheid bij de Houtense Helden en de ontwikkelaar.

De gemeente ondersteunt hun en bewaakt het proces. De woningbouwontwikkeling op de plek van de Regenboogschool zal ook anders zijn. De toekomstige ontwikkelaar gaat zelf het participatieproces ontwerpen en steun onder omwonenden en toekomstige kopers organiseren. Uiteraard kijkt de gemeente mee en hakt, als het nodig is, knopen door. Uiteindelijk ligt de eindbeslissing bij de gemeenteraad.

Bestuurders en ambtenaren moeten zich bezinnen op hun nieuwe rol

In de Toekomstagenda Houten 2025 komt onder andere de nieuwe rolverdeling tussen overheid en samenleving uitgebreid aan de orde. De gemeente moet ervoor waken dat zij de natuurlijke beweging tot eigen initiatief uit de samenleving tegenwerkt. Of er volledig los van komt te staan. Raad, college en de ambtenaren geven vaak aan dat zij de burger centraal willen stellen. Maar zij doen dit nu vaak nog vanuit hun eigen perspectief of vanuit planvorming.

Als een inwoner of een groep inwoners zelf en ongevraagd een idee of een plan heeft, hebben overheden daar vaak nog geen goed antwoord op. Slogans als 'van ontwerpen naar ontregelen' en 'van regisseren naar loslaten' vragen ook in Houten om een doordenking op alle niveaus. Wat betekent dit voor de houding van de ambtelijke organisatie, het college en de raad?

Als elementen voor een nieuwe rolinvulling worden wel genoemd:

- 'verbinder': samenhang in beleid, verbinding tussen partijen, met andere overheden
- 'makelaar': matching van vraag en aanbod, matching van partijen die elkaar kunnen versterken
- 'aanjager': stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid, ruimte biedend voor experimenten en;
- 'structurele procesbegeleider': betrokken blijven zonder vraagstukken over te nemen.

Toekomstvisie Houten 2025

In oktober 2013 ging het traject Toekomstvisie Houten 2025 van start. De huidige visie dateert van 2003 en is na ruim 10 jaar aan vervanging toe. Het nadenken over en het opstellen van een toekomstvisie is een intensief traject. Om tot een goed eindproduct te komen spelen communicatie en participatie een belangrijke rol. Het proces is vanaf het begin zo ingericht dat iedereen die dat wil eraan kan bijdragen. College en gemeenteraad zullen de Toekomstvisie Houten 2025 naar verwachting eind 2014 vaststellen.

Om de aandacht van de inwoners te trekken vond op 12 oktober 2013 onder grote media-belangstelling de aftrap Houten2025 plaats. Dit gebeurde met de onthulling van een Streetart project dat werd uitgevoerd door vrijwilligers en in samenwerking met CultuuraandeSlinger.

Aftrap Houten2025; StreetArt

De eerste fase was gericht op het verzamelen van informatie over de huidige situatie van Houten en ontwikkelingen die op Houten afkomen. Op basis van een brede inzet van deskresearch, expertinterviews, inwonersenquête, straatinterviews, workshops en (social) media is een zo compleet mogelijk beeld geschetst van Houten toen, nu en morgen. Het resultaat is de Toekomstagenda Houten 2025. Deze agenda is bedoeld als leidraad en inspiratiebron om met elkaar te bespreken hoe Houten er in de toekomst uit moet zien en welke keuzes daaruit voortvloeien.

Inwonersenquête en straatinterviews

Met de inwonersenquête is geïnventariseerd hoe inwoners het wonen in Houten beleven. Ook is gevraagd wat de kernwaarden van Houten zijn en welke ontwikkelingen en thema's inwoners belangrijk vinden voor de toekomst. Het onderzoek vond plaats in het najaar van 2013. Voor het onderzoek zijn de ruim 1.300 leden van het Burgerpanel uitgenodigd. Daarnaast waren alle inwoners van Houten in de gelegenheid on-line de vragenlijst in te vullen via www.houten2025.nl. In totaal namen 810 inwoners aan het onderzoek deel. De resultaten zijn gepresenteerd in de introductie van de verkenningsworkshop en verwerkt in de toekomstagenda.

Naast de digitale inwonersenquête zijn ook straatinterviews gehouden. Hiervan heeft de gemeente filmopnamen gemaakt. Deze zijn op verschillende manieren gebruikt. Op de eerste plaats om inwoners via www.houten2025.nl, YouTube en Omroep Houten te laten zien waar de gemeente mee bezig is. Tevens zijn ze gebruikt om mensen op te roepen deel te nemen aan de inwonersenquête. Verder zijn de filmopnames gebruikt als opwarmertje tijdens de verkenningsworkshops. Ook omroep Houten heeft filmpjes met straatinterviews gemaakt.

Verkenningsworkshops en inzet (sociale) media

In november 2013 zijn er acht verschillende verkenningsworkshops georganiseerd. Deelnemers waren inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, jongeren en regiopartners. Met hen zijn steeds de voorlopige uitkomsten van de verkenning besproken. Daarna gingen de deelnemers in kleine groepjes aan de slag. Zij bespraken onderling de uit de verkenning voortgekomen trends en beoordeelden deze op impact en gevolgen voor de gemeente Houten. Daarna gaven de deelnemers aan wat in hun ogen de belangrijke thema's, uitdagingen en dilemma's voor de toekomst van Houten zijn. Ook de kansen kwamen aan bod. De bijeenkomsten hadden door deze aanpak een zeer interactief en geanimeerd karakter. In totaal deden er 240 mensen aan mee.

Tijdens de hele fase van de verkenning konden inwoners informatie en filmpjes over het traject Houten2025 vinden via www.houten2025.nl. Daarnaast stond er over het visietraject elke week iets op de gemeentepagina's (Houten Actueel) in Houten Nieuws. Ook de lokale en regionale media besteedden aandacht aan het visietraject. Verder speelden Sociale media een rol. Hierbij werden onder andere Twitter, Facebook, LinkedIn en YouTube ingezet. Op de eerste plaats om mensen op te

roepen om deel te nemen aan de inwonersenquête. Later om hen te stimuleren deel te nemen aan de workshops. Uiteraard konden inwoners ook hun mening laten horen via de sociale media.

De gemeente heeft niet voor elk probleem de oplossing

In welke mate en hoe de gemeente invulling geeft aan deze rollen, hangt ook af van het type taak. Bij overheidstaken als veiligheid en beheer van openbare ruimte is de overheidsrol van oudsher dominantier dan bij taakgebieden van welzijn, cultuur en sport en ruimtelijke ontwikkeling. Op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en zorg krijgt de gemeente er grote taken bij. De gemeente voert deze taken vooral niet zelf uit, maar is wel regievoerder.

Het ruimte bieden aan maatschappelijke initiatieven en experimenten heeft ook als gevolg dat in toenemende mate ongelijkheid kan ontstaan. Bijvoorbeeld omdat buurten per definitie verschillen. Hierdoor zal een buurtinitiatief in de ene wijk wél van de grond komen en in een andere niet.

Daarnaast zullen experimenten soms ook mislukken. Dat betekent dat een beweging naar meer (ruimte voor) maatschappelijk initiatief gepaard moet gaan met een groeiende acceptie van het feit dat ook 'ongeluk' deel uitmaakt van het leven. De maakbaarheid is begrensd en de overheid heeft niet voor elk probleem de oplossing.

Windpark Houten

Windturbine Houten

Een project dat in 2013 tot de nodige commotie leidde, is Windpark Houten. Het drie turbines tellende windpark, dat in het najaar officieel in gebruik is genomen, kent een lange voorgeschiedenis. Die begint in 1999 met een duurzame energiescan door de gemeente en de conclusie dat er in Houten potentie is voor windenergie. Twee jaar later neemt de gemeenteraad het democratische besluit dat er windturbines in Houten mogen komen om aan de doelstellingen op het gebied van duurzame energie te voldoen. Nog weer later besluit de raad dat het windpark langs de Veerwagenweg komt en eind 2012 gaan de bouwwerkzaamheden van start.

Omwonenden van het toekomstige windpark krijgen hierover een brief van Eneco, het bedrijf dat Windpark Houten exploiteert. De gemeente helpt Eneco aan adresgegevens van bewoners en zorgt dat dezelfde informatie via krant en website ook beschikbaar is voor de overige inwoners en andere belangstellenden. Halverwege 2013 staan de drie turbines op hun plaats en organiseert Eneco een aantal open dagen en kijkmomenten op het park.

In de tweede helft van 2013, wanneer de windturbines worden ingeregeld, intensificeert de communicatie tussen Eneco, de gemeente en de omwonenden. Er zijn dan namelijk veel klachten van inwoners over geluidsoverlast en slagschaduw. De gemeente neemt de klachten en meldingen van bewoners uiterst serieus. Toezichthouders van de gemeente gaan bij de bewoners langs om de situatie te bekijken. Ook de verantwoordelijke wethouder gaat diverse keren op verschillende

tijdstippen de wijk in om met bewoners in gesprek te gaan. Die gesprekken gaan vooral over de hinder die bewoners ervaren. Op basis van alle controles en gesprekken maakt de gemeente afspraken met Eneco om de overlast van slagschaduw te verhelpen.

Het geluid van de turbines komt ook ter sprake tijdens diverse bijeenkomsten die de gemeente en Eneco sinds het najaar van 2013 met omwonenden hebben gehad. Om hen zo goed mogelijk te beschermen tegen overlast door het windpark heeft de gemeente maatwerkvoorschriften aan Eneco opgelegd die strenger zijn dan de wet eist. Zo mogen de turbines geen slagschaduw op woningen veroorzaken. Ook is afgesproken hoe hard het geluid van de turbines maximaal op de gevels van woningen mag zijn. Hoewel uit metingen blijkt dat de turbines binnen de geluidsnormen blijven en dat Eneco zich houdt aan die afspraken leiden de overleggen met de inwoners er toe dat de gemeente ter controle een extra onderzoek laat uitvoeren naar het geluid van de turbines. De meetresultaten van het onderzoek zijn via internet voor iedereen toegankelijk. Na afronding van de metingen volgt een informatieavond met een toelichting op de resultaten.

Meer informatie over communicatie, leefstijlen en participatie kunt u hier vinden:

[\[Burgerpanel Communicatie 2013\]](#)

[\[Toolkit Leefstijlen\]](#)

[\[Toekomstagenda Houten 2025\]](#)